

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön päivittäminen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 12.12.2024 § 82
16/00.01.01/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
ympäristöjohtaja Tanja Ahonen, puh. 044 718 2141
ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
ympäristöterveyspäällikkö Tarja Hartikainen, puh. 044 718 2272
rakennustarkastaja Ilkka Korhonen, puh. 044 718 5172
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyy toimintasääntömuutokset kuntalain 143 §:n nojalla voimaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta 1.1.2025 alkaen.

Edellä mainitusta poiketen maankäyttö- ja rakennuslain perusteella käsiteltävään asiaan sovelletaan ennen tämän toimintasäännön voimaantuloa voimassa ollutta toimintasääntöä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Toimintasäännön päivittäminen rakentamislakiuudistuksen vuoksi

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Samalla tulee voimaan maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka myötä laista kumotaan rakentamista koskevat pykälät ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi. Tämän muutoksen vuoksi toimintasääntöön on tehtävä vastaavat muutokset. Samalla tehdään muita tarpeellisia päivityksiä.

Edellisen kerran toimintasääntöön on tehty muutoksia ympäristö- ja rakennuslautakunnan osalta lautakunnan päätöksellä 8.9.2022 § 41.

Liitteessä on esitetty toimintasääntöön tehtävät päivitykset. Muutetut kohdat on merkitty kursiivilla ja poistetut yliviivattuina.

Lisäksi liitteenä on päivitetty rakennusvalvonnan lupaviranomaisen aluejakokartta.

Muutosehdotukset rakentamislain voimaantulon vuoksi

Kuntaliitto on antanut useita yleiskirjeitä rakentamislakiin liittyen. Maankäyttö- ja rakentamislakiin verrattuna toimivaltaa säädetään rakentamislaisissa aiempaa enemmän kunnalle, minkä vuoksi kaupungin päivityksessä olevassa hallintosäännössä on määritelty toimivaltaiset viranomaiset ja lautakunnan ratkaisuvallat. Rakentamislain tuomissa muutoksissa kyse ei siis kaikilta osin ole vain toimintasäännöissä olevien lakiviittausten korjaamisesta.

Toimivaltasäännösten päivittämiseen vaikuttaa osittain myös rakentamislain ns. korjaussarja. Rakentamislakiin tehdään jo nyt muutoksia, ja lakiesitys on annettu eduskunnalle syyskuussa 2024 (HE 101/2024 vp). Oletettavaa on, että korjattu

rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Muutosehdotuksessa on pyritty huomiomaan korjaussarjan vaikutukset toimintasääntöön, mutta joudutaan vielä varautumaan, että joitakin muutostarpeita voi tulla esiin myöhemminkin korjatusta laista tai lain soveltamisesta johtuen.

Muutosehdotukset esitetään varsin pitkälle noudattaen nykyisiä joko lakiin, hallintosääntöön, toimintasääntöön perustuvia toimivaltasäännöksiä. Alla selostetaan sen vuoksi erikseen vain muut kuin pelkästään teknisluontoisiksi katsottavat muutokset.

Toimintasääntöön korjataan rakentamislain ja alueidenkäyttölaista tulevat lakiviittaukset ja lisätään uudet kohdat viranhaltijoille kuuluvista asioista.

Jatkossa rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Hakijan niin halutessa kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä. Sijoittamislupa voidaan delegoida eri tahoille. Tämä on ajateltu jaettavaksi siten, että kaupunkirakennelautakunta 31 § kohta 43 päättäisi erillisestä rakentamislain 43 § ja 43 a §:n mukaisesta sijoittamisluvasta muualla kuin asemakaavoitetulla alueella, koska asiassa tutkitaan maankäytölliset edellytykset. Ympäristö- ja rakennuslautakunta rakennusvalvontaviranomaisena päättäisi 32 § kohta 16 erillisestä rakentamislain 43 § mukaisesta sijoittamisluvasta asemakaavoitetulla alueella ja delegoi tältä osin päätösvalan rakennusvalvonnan viranhaltijoille.

Erillistä suunnittelutarveratkaisua koskevat lainkohdat on kumottu. Rakentamislain myötä rakennusvalvonta päättäisi rakentamisluvista suunnittelutarvealueella, koska päätösvalta rakentamisluvista on yksiselitteisesti laissa 43 §:n nojalla rakennusvalvontaviranomaiselle osoitettu. Sen sijaan sijoittamislupa voidaan delegoida eri tahoille kuten päivitettyssä hallintosäännössä on esitetty.

Purkamisluvat kuuluvat nykylainsäädännön mukaan rakennusvalvontaviranomaiselle. Rakentamislain tämä on määrätty kunnalle. Rakentamislain korjaussarjassa esitetään tämä korjattavaksi takaisin rakennusvalvontaviranomaiselle, mutta jätetään kunnan harkintaan purkamisluvan myöntäminen asemakaavassa suojellun rakennuksen osalta. Toimivaltaa ei ole syytä muuttaa aiemmasta käytännöstä.

Vähäisen poikkeamisen osalta toimivalta uudessa rakentamislain on määrätty kunnalle. Lupa vähäiseen poikkeamiseen rakentamisluvan ja loppukatselmuksen yhteydessä on toimivalta hallintosäännön päivityksessä esitetty ympäristö- ja rakennuslautakunnalle. Toimintasäännöllä asia delegoidaan viranhaltijoille varsin pitkälle noudattaen nykyisiä toimivaltasäännöksiä.

Ympäristöterveydenhuolto

Toimintasääntö päivitetään myös ympäristöterveydenhuollon osalta. Ympäristöterveyspäällikölle esitetään lisättäväksi oikeus antaa lausuntoja kaikilta ympäristöterveydenhuollon osa-alueilta vähämerkityksellisissä asioissa. Aikaisemmat oikeudet koskivat vain terveydensuojelulain lausuntoja.

Terveydensuojelulain muutosten johdosta delegointeja päivitetty vastaamaan voimassa olevaa lakia termien ja pykälien osalta sekä ympäristöterveyspäällikön, että elintarviketarkastajan ja ympäristöterveystarkastajan osalta.

Terveydensuojelulain, elintarvikelain ja tupakkalain osalta toimintasäännön tekstejä on lyhennetty, niin että on viitattu vain pykälän sisältöön. Näin on tehty esimerkiksi maksuja koskevien pykälien osalta.

Tupakkalainsäädännössä esitetään asuntoyhteisöjen tupakointikieltopäätöksien osalta toimivaltaa vain ympäristöterveyspäällikölle, jolloin toimivalta poistuisi tarkastajilta. Jo myönnettyjen tupakan ja nikotiinivalmisteiden myyntilupien peruuttamisen osalta toimivaltaa esitetään siirrettäväksi ympäristöterveyspäälliköltä ympäristö- ja rakennuslautakunnalle. Jo myönnetyn luvan peruuttamista pidetään toimijan oikeusturvan kannalta merkittävämpänä hallintotoimena kuin haetun luvan myöntämättä jättämistä.

Ympäristönsuojelu

Kuopion kaupungissa toimivalta viranomaisten välillä on perinteisesti jaettu siten, että maankäyttö- ja rakentamislain 128 §:n mukaisen maisematyöluvan on päättänyt ympäristönsuojelu. Maisematyölupaa koskeva sääntely pysyy siinä määrin ennallaan rakentamislaisissa, että toimintasääntöön tehdään vain tekniluonteinen päivitys lain nimen ja pykälänumeron osalta.

Lisäksi toimintasääntöön ehdotetaan uutena asiana delegoitavaksi ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaista rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemisesta päättämistä. Tämä on tarpeen ensimmäisenä vaiheena ennen raskaampaa ja mahdollisesti julkisempaa lautakunnan käsittelyä.

Vesilain mukaisissa riita-asioissa, jotka pääsääntöisesti koskevat kahden kiinteistön välistä ojariitaa, vaikutuksiltaan vähäisissä asioissa on perusteltua delegoida ratkaisuvalltaa viranhaltijalle, jotta asiat saadaan käsiteltyä kustannustehokkaasti ja viivytyksettä. Toimivalta ehdotetaan delegoitavaksi ympäristöpäällikölle, samoin kuin kaavahankkeiden lausuntojen osalta tarkennetaan ympäristöjohtajan ja ympäristöpäällikön välistä toimivallan jakoa.

Vaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on hallinnon sisäistä käsittelyä koskeva asia.

Liitteet

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 1.1.2025 luonnos